

Prima instanță: judecătoria Botanica mun.Chișinău
judecător: T.Avasiloaie
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți
judecători: Iu.Grosu, A.Corcenco, D.Corolevschi

Dosarul nr.2ra-1945/16

Î N C H E I E R E

07 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Iuliana Oprea
Sveatoslav Moldovan, Nicolae Craiu

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Mocan Igor,

împotriva hotărîrii judecătorei Botanica mun.Chișinău din 25 noiembrie 2015 și a deciziei Curții de Apel Bălți din 21 aprilie 2016

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mocan Igor către Curtea de Apel Chișinău privind constatarea faptului discriminării pe criterii de origine etnică, limba vorbită și statutul social și repararea prejudiciului moral,

c o n s t a t ă :

La data de 06 august 2015, reclamantul Mocan Igor, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Curții de Apel Chișinău, solicitînd constatarea faptului discriminării pe criterii de origine etnică, limba vorbită și statutul social, cît și repararea prejudiciului moral în mărime de 50 000 unități convenționale.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în procedura Curții de Apel Chișinău a avut loc examinarea, în ordine de apel, a cauzei civile pornită la cererea de chemare în judecată a lui Mocan Igor împotriva Băncii Comerciale „Fincombank” Societate pe Acțiuni cu privire la constatarea încălcării dreptului la respectarea vieții private și de familie și încasarea prejudiciului moral.

La data de 23 martie 2015, s-a adresat la Curtea de Apel Chișinău cu o cerere verbală, prin care a solicitat prezentarea spre cunoștință a materialelor cauzei nr.2a-5294/14. Reclamantului i s-a comunicat că conform Regulamentului de ordine internă a Curții de Apel Chișinău, materialele dosarului se eliberează spre cunoștință doar în baza unei cereri scrise, depuse prin cancelarie, fiind eliberate doar după prezentarea buletinului de identitate. Astfel, în aceeași zi, dînsul a depus prin cancelaria Curții de Apel Chișinău cererea scrisă, întocmită în limba de comunicare internațională,

solicitînd eliberarea pentru cunoștință a materialelor cauzei civile menționate supra, indicînd data eliberării 24 martie 2015. Însă la data indicată în cerere, materialele dosarului nu i-au fost prezentate reclamantului, din motiv că dosarul nu a fost transmis în cancelarie de către judecătorul-raportor.

La 26 martie 2015, în cadrul ședinței de judecată, s-a stabilit că cererea depusă la 23 martie 2015 lipsește în materialele dosarului, fapt ce l-a determinat pe reclamant, repetat, să depună în cancelaria Curții de Apel Chișinău o altă cerere, întocmită în limba de comunicare internațională, privind eliberarea pentru cunoștință a materialelor dosarului 2a-5294/14, cu indicarea datei eliberării 27 martie 2015.

În cadrul ședinței judiciare din 02 aprilie 2015, reclamantul a înaintat cerere de recuzare grefierului, deoarece acesta nu a executat indicațiile judecătorului.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 aprilie 2015, cererea de recuzare a grefierului Cojocar Liudmila, a fost respinsă ca neîntemeiată, fiind menționat faptul neachitării de către reclamant a taxei de stat, acordîndu-i ultimului un termen de pînă la 09 aprilie 2015.

La data de 03 aprilie 2015, reclamantul a mai depus o cerere, întocmită în limba de comunicare internațională, solicitînd eliberarea la data de 06 aprilie 2015 a copieii încheierii motivate a Curții de Apel Chișinău, emisă la 02 aprilie 2015. La data indicată în cerere, copia încheierii motivate nu i-a fost eliberată, din motivul netransmiterii dosarului în cancelarie de către judecătorul raportor.

La 06 aprilie 2015 reclamantul repetat a depus cerere, întocmită în limba de comunicare internațională, solicitînd eliberarea copieii încheierii motivate din 02 aprilie 2015, cu privire la examinarea cererii de recuzare a grefierului Liudmila Cojocar, cu indicarea datei eliberării 07 aprilie 2015. Însă la data respectivă, copia încheierii nu i-a fost eliberată din același motiv, dosarul nu a fost transmis în cancelarie de către judecătorul raportor.

Indică reclamantul că, la 07 aprilie 2015, repetat a depus cerere, în limba în care se desfășura procesul, solicitînd eliberarea copieii încheierii motivate din 02 aprilie 2015, cu indicarea datei eliberării 09 aprilie 2015. Copia încheierii solicitate, emisă la 02 aprilie 2015, i-a fost înmînată reclamantului în cadrul ședinței de judecată.

Menționează reclamantul că, în cadrul ședinței judiciare din 09 aprilie 2015, a înaintat cererea cu privire la discriminarea pe criteriu de limba vorbită și lipsirea de dreptul la apărare efectivă, discriminarea pe criteriu de origine socială și încălcarea dreptului la termenul rezonabil a procesului precum și cu privire la scoaterea de pe rol a cererii de apel, depuse de pîrît, din motiv că acesta nu a înlăturat neajunsurile indicate de instanță, și anume nu a prezentat cererea de apel motivată și nu a achitat taxa de stat. Cu referire la aceste cereri, instanța de judecată i-a recomandat să se adreseze Consiliului de prevenire și combaterea discriminării și asigurarea egalității.

Mai indică reclamantul că, la 10 aprilie 2015 a depus cerere, în limba de comunicare internațională, solicitînd eliberarea copieii încheierii motivate din 09 aprilie 2015 cu privire la scoaterea de pe rol a cererii de apel, indicînd data eliberării 13 aprilie 2015. La data indicată însă, copia încheierii nu i-a fost eliberată, din motivul netransmiterii dosarului în cancelarie.

Ulterior, la 14 aprilie 2015, reclamantul a depus cerere repetată cu privire la eliberarea copiei încheierii motivate din 09 aprilie 2015, cererea fiind întocmită în limba de stat. Astfel, la 03 iunie 2015, dînsul a primit prin intermediul oficiului poștal copia încheierii din 02 aprilie 2015 și răspunsul asupra cererii cu privire la scoaterea de pe rol a cererii de apel.

Susține reclamantul că, la 27 mai 2015 a mai depus o cerere, solicitînd expedierea încheierii din 09 aprilie 2015, cererea fiind întocmită în limba de comunicare internațională, însă care nu a fost soluționată.

La 08 iunie 2015, reclamantul repetat s-a adresat cu cerere, întocmită în limba de stat, solicitînd expedierea în adresa sa a copiei încheierii din 09 aprilie 2015. Cererea respectivă a fost soluționată la data de 25 iunie 2015.

Afirmă reclamantul că, ar avea acces la materialele dosarului nr.2a-5294/14, în cazul în care ar cunoaște limba în care se desfășoară procesul.

Consideră, că colaboratorii Curții de Apel Chișinău au primit o indicație să nu elibereze pentru cunoștință dosarele cetățenilor Republicii Moldova, care nu cunosc limba de stat, ceea ce reprezintă o inegalitate evidentă în folosirea dreptului la o judecată echitabilă, după criteriul de origine etnică, în circumstanțele care persoanele, care depun cereri în limba de stat, au acces la dosar, iar cei care depun cereri în limba de comunicare internațională nu au acces la materialele dosarului.

Prin hotărîrea judecătorei Botanica mun.Chișinău din 25 noiembrie 2015 acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prima instanță și-a motivat soluția prin faptul că cele descrise de reclamant nu permit instituirea prezumției discriminării, iar în cadrul ședinței de judecată nu s-au identificat circumstanțe care ar indica la tratamentul mai puțin favorabil din partea pîrîtului.

Totodată, prima instanță a indicat că nu este clar în ce măsură drepturile reclamantului i-au fost limitate și încălcate, or, el însuși a indicat în cererea de chemare în judecată că toate cererile depuse de dînsul cu privire la eliberarea copiilor încheierilor adoptate de Curtea de Apel Chișinău, au fost satisfăcute.

La data de 26 noiembrie 2015, Mocan Igor a declarat apel împotriva hotărîrii judecătorei Botanica mun.Chișinău din 25 noiembrie 2015, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii și emiterea unei noi decizii de admitere a pretențiilor înaintate.

Conform competenței jurisdicționale, apelul a fost depus la Curtea de Apel Chișinău.

La data de 02 februarie 2016, Președintele Curții de Apel Chișinău, Ion Pleșca, a înaintat un demers către Curtea Supremă de Justiție prin care a solicitat strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad pentru examinarea legalității hotărîrii judecătorei Botanica mun.Chișinău din 25 noiembrie 2015 în ordine de apel.

În motivarea demersului a menționat că, pricina urmează să fie examinată de Curtea de Apel Chișinău, însă totodată în speță în calitate de pîrît figurează Curtea de Apel Chișinău și prin urmare s-ar putea trezi aparențe de imparțialitate unui observator obiectiv la judecarea pricinii date.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 17 februarie 2016, demersul de strămutare înaintat de Președintele Curții de Apel Chișinău, Ion Pleșca, a fost admis, fiind dispusă strămutarea pricinii spre examinare la Curtea de Apel Bălți.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 21 aprilie 2016, a fost respins apelul declarat de Mocan Igor cu menținerea hotărîrii Judecătoriei Botanica mun.Chișinău din 25 noiembrie 2015.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la data de 28 iunie 2016, a declarat recurs Mocan Igor, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii instanței de fond cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii integral, în sensul invocat.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurentul a indicat că atît instanța de apel cît și instanța de fond nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, au aplicat eronat normele de drept.

Menționează că, instanța de apel nu a aplicat prevederile art.388 alin.1) lit.g) CPC, potrivit cărora hotărîrea primei instanțe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată. Instanța de fond nu a înștiințat reclamantul după cum prevede art.100 alin.1), art.105 alin.1) și 5) CPC.

Invocă recurentul că dînsul nu a fost informat nici despre întocmirea și semnarea procesului verbal al ședinței de judecată, iar lipsa unei asemenea înștiințări, l-a determinat să conteste hotărîrea emisă, în ordine de apel. Consideră că instanța de apel a avut suficiente temeiuri de a anula hotărîrea instanței de fond contestată de I.Mocan.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Colegiul reține că la materialele cauzei este anexată scrisoarea de însoțire privind expedierea în adresa părților a copiei deciziei integrale a instanței de apel (f.d.68). La fel, este anexat și avizul de recepție, care confirmă recepționarea de către Igor Mocan, contra semnătură, la data de 20 mai 2015 (f.d.69). Cererea de recurs este depusă la data de 28 iunie 2016. Avînd în vedere circumstanțele date, recursul este declarat în termen.

La data de 20 iulie 2016, în adresa intimatului Curtea de Apel Chișinău, a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de Mocan Igor (f.d.78).

Intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural de a depune referință în termen la recursul declarat de Mocan Igor.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Mocan Igor este inadmisibil, din urmatoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se considera inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art.432 alin. (2), (3) și (4) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Mocan Igor nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele de judecată ierarhic inferioare și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Nu poate fi reținut drept temei al admisibilității recursului argumentul lui Mocan Igor precum că dînsul a fost limitat în dreptul de a lua cunoștință cu materialele dosarului, în condițiile în care cererea cu privire la eliberarea acestor materiale a fost întocmită în limba rusă, or însăși recurentul în cererea de chemare în judecată a indicat că cererile privind eliberarea copiilor încheierilor emise de Curtea de Apel Chișinău, au fost satisfăcute. Prin urmare, instanța de judecată corect a ajuns la concluzia că argumentele lui Mocanu Igor sunt neîntemeiate, declarative și neprobate.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar nu și temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării pricinii, asupra cărora instanțele de judecată ierarhic inferioare s-au pronunțat deja în modul corespunzător.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Mocan Igor ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Mocan Igor se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Iuliana Oprea

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu